VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING D.D. 18 JANUARI 2018 VAN DE COMMISSIE BEHEER

Ongewijzigd vastgesteld in de vergadering van 1 februari 2018

Aanwezig de leden:
De heren Amand (Trots Haarlem), Azannay (GL), Baaijens (Actiepartij), Bloem (SP), Boer (VVD), Dreijer (CDA), De Groot (D66), de heer Visser (CU) en de dames Huysse (GL), De Leeuw (OPH), Van Loenen (PvdA), Van Zetten (HvH)

Afwezig: De heren Aynan (Jouw Haarlem), Van Leeuwen (D66), Rutten (VVD) en Visser (CDA)

Mede aanwezig: Mevrouw Sterenberg (voorzitter), mevrouw Van der Mede (griffier), wethouder Sikkema

Verslag: De heer M. Kuiper

1. **Opening en mededelingen voorzitter**
   De **voorzitter** opent de vergadering om 17.00 uur en heet iedereen welkom.

   - Er zijn afmeldingen van de heren Aynan, Rutten, en Visser (CDA).
   - Mevrouw Van Loenen en de heer Van Leeuwen zullen later of ook niet arriveren.
   - Per abuis ontbreekt agendapunt 5 op de agenda. De agenda wordt doorgenummerd.
   - Er zijn verder te weinig aanmeldingen voor de ontwerptafelsessie over de verbinding Zeeweg-Westelijke Randweg, ondanks de dringende oproep daartoe van de heer Visser in de vorige commissievergadering. Besloten is de sessie uit te stellen tot juni van dit jaar.

2. **Spreektijd voor belangstellenden (over niet op de agenda staande onderwerpen)**
   Mevrouw **Van den Bos** woont al bijna 50 jaar in de Frans Halsbuurt. Zij is daar ook actief geweest, om te beginnen toen zij lang geleden betrokken was bij de kraak van het buurthuis. Uiteindelijk werd dat door de gemeente gefiatteerd. Het buurthuis kwam er door een verbouwing van het oude badhuis. Helaas werd dat echter een paar jaar geleden weer afgepakt, omdat de gemeente geld nodig had om de begroting sluitend te krijgen. Er is nu dus geen buurthuis meer. De buurt heeft inspraak gehad in een aantal projecten, zoals Ripperda Kazerne, Schotersingel en Deo Neo. Daarbij hebben wel veel buurtbewoners ingesproken, maar de gemeente heeft niet of nauwelijks naar hen geluisterd. Zij heeft ook meegewerkt aan het maken van een voetbalkooi voor de jeugd. Ook die is bijna weggehaald, maar met een actiegroep van jonge kinderen is dat voorkomen. Gevraagd werd of er een net overheen kon, maar dat bleek onmogelijk. Het was namelijk beschermd stadsgezicht. Toch kan er straks wel een brug van 6 m dwars door dat beschermde stadsgezicht. Dat is heel erg. Het is vooral erg dat de gemeente zich niet aan haar eigen regels houdt. Al 30 jaar loopt zij met haar hond door het Bolwerk en geniet daar dagelijks van. Het Bolwerk is een fantastische plek om te wandelen en er wordt ook heel veel gebruik van gemaakt door hondenbezitters, zwangere vrouwen, yogagroepen en ook de vierdaagse. Het is een van de rustige natuurlijke plekjes in Haarlem die nog overgebleven zijn. Als de Dolhuysbrug er komt, wordt die plek voor altijd beschadigd. Kenau Simonsdochter Hasselaer, Napoleon en vele andere prominenten hebben rondgelopen op het Bolwerk. Daarom vraagt zij het Bolwerk heel te houden. Zij zal er alles aan doen om te zorgen dat de brug er niet komt en vraagt de tegenstanders standvastig te blijven. De brug mag er niet komen. De mensen die voor de brug zijn, vraagt zij hun hart te volgen in plaats van de partijdiscipline. Stem tegen de brug en vóór de andere variant!

3. **Vaststellen van de agenda**
   De agenda wordt conform vastgesteld.

4. **Inventarisatie rondvraag en mededelingen voor leden en collegeleden**
De **voorzitter** meldt dat de fracties van PvdA, Trots Haarlem en Actiepartij ieder met twee rondvragen zullen komen. De fracties van GL en HvH komen ieder met één rondvraag.

Mededelingen van de wethouder:
- De VVD-fractie heeft vragen gesteld over de privacy en de pasjes in Arnhem (de toets van de chips) en daarover zou zij nog informatie geven. Zij is er nog niet helemaal uit. Begin maart zal dit onderwerp opgenomen worden in de voortgangsbrief van de SPA. De Haarlemse situatie is in kaart gebracht en geëvalueerd. Bekeken wordt welke protocollen en overeenkomst eventueel aangepast moeten worden om aan de nieuwe privacy-eisen te kunnen voldoen.
- Zij heeft vandaag een gesprek gehad met mevrouw Post over het HOV Noord-tracé. Het ging over de route waarbij de verkeerslichten en de hoogwaardigheid kunnen worden behouden. Zij verwacht dat er een oplossing gevonden zal worden. Volgende week hoopt zij in een brief met nadere informatie te kunnen komen.

5. **Raadsbesluit over advies Rekenkamercommissie over opvolging van aanbevelingen inzake Openbaar Groen**
Insprekers
De heer **Buiten** is coördinator van de vrijwillige natuurbeheerwerkgroep van het Poelbroekpark in Schalkwijk. Dat park is vanwege de hoge natuurwaarde een ecologische hotspot in Haarlem. Daarom zit hij ook in de klankbordgroep over ecologische uitvoeringsprogramma's. Er wordt daarbij samengewerkt met Spaarnelanden en Landschap Noord-Holland. Meer dan maandelijks worden natuurbeheerwerkzaamheden uitgevoerd in het Poelbroekpark en excursies verzorgd. Door het werk van de natuurbeheerwerkgroep blijven kwetsbare natuurwaarden in het Poelbroekpark behouden. Een bedreiging vormen de vestiging en uitbreiding van invasieve exoten van de Unielijst, zoals reuzenberenklauw en reuzenbalsemien. Om het werk van de beheergroep effectief te doen zijn, moeten die meer en intensiever dan nu bestreden worden. Dat kan door gebruik van de nieuw ontwikkelde reuzenberenklauwboor van Landschap Flevoland en de Greenkiller van Landschap Noord-Holland. Door het werk van de werkgroep willen ook andere wijkraden een natuurbeheerwerkgroep oprichten. Ze willen bijvoorbeeld de inheemse grote brandnetel gaan bestrijden. Dat zou echter vanwege het belang van die soort voor vlinders zoals de dagpauwoog schadelijk zijn voor de inheemse natuur. Daarom is voorlichting, ondersteuning en facilitering van deze nieuwe initiatieven op zijn plaats. Daarvoor zou bijvoorbeeld Landschap Noord-Holland gevraagd kunnen worden. Geïnteresseerden kunnen voor scholing meedoen aan de natuurwerkdagen van de werkgroep.

De heer **Baaijens** (Actiepartij) vraagt hoe groot het probleem in de gemeente is.

De heer **Buiten** antwoordt dat het probleem groot is. Het neemt toe, ook in andere delen van Haarlem, zoals bij de Veerplas. Langs het spoor en bij kinderspeelplaatsen neemt het aantal reuzenberenklauwen en reuzenbalsemienen toe.

De heer **Baaijens** (Actiepartij) vraagt wat het gevaar precies is.

De heer **Buiten** antwoordt dat de reuzenberenklauw kan zorgen voor brandwonden en blindheid. Kinderen kunnen zo op speelplaatsen gigantische blaren oplopen. Ook hijzelf heeft blaren op zijn lichaam.

De heer **Baaijens** (Actiepartij) vraagt wat de gemeente er momenteel aan doet.

De heer **Buiten** antwoordt dat de gemeente er veel te weinig aan doet. Spaarnelanden doet wel wat, maar volstrekt onvoldoende. Om die reden neemt de natuurbeheerwerkgroep het werk zelf ter hand. Burgers vragen daarom.

Mevrouw **Huysse** (GL) beaamt dat rond de Veerplas heel veel reuzenberenklauwen staan. Zij vraagt of het nieuw ontwikkelde gereedschap voor de bestrijding al gebruikt wordt.

De heer **Buiten** antwoordt dat twee proefprojecttypen door de natuurbeheergroep gedurende een dag zijn toegepast. Op dit moment wordt de reuzenberenklauwboor gemaakt; die is er dus nog niet.

Mevrouw **Huysse** (GL) begrijpt uit de woorden van de inspreker dat mensen (in verband met de bestrijding van brandnetels) informatie kunnen vragen. Maar bij wie komen die vragen dan terecht?

De heer **Buiten** antwoordt dat er wensen bij de wijkraad bestaan om met een dergelijke natuurbeheergroep brandnetels aan te gaan pakken. Hoe concreet dat allemaal is, weet hij niet. Het zou goed zijn om iemand van Landschap Noord-Holland te vragen om de wijkraden te helpen bij het opzetten van natuurbeheergroepen.

Mevrouw **Prins** mist bij deze vergadering wethouder Van Spijk van D66, de andere wethouder die gaat over de inrichting van de stad. Zij is werkzaam bij de Haarlemse Bomenwachters, die pleiten voor boombehoud, voor meer en betere vierkante meters groen en bomen in de leefomgeving. Haarlem is in Nederland de minst groene stad, met op twee na de meeste inwoners per hectare. Zij vraagt waarom de brief wordt behandeld in de commissie Beheer, in plaats van in de commissie Ontwikkeling. De afdeling die de stad vormgeeft, zou antwoord moeten geven, in plaats van de beleidsmedewerker Groen. Die laatste kan moeilijk zeggen dat de RKC gelijk heeft dat er geen integraal groenbeleid is. Het Groenstructuurplan van 2010 mocht niet doorgaan en is ook niet opgenomen in de toekomstvisie voor 2040 of in de visie voor de openbare ruimte. Een groenbeleidsplan voor de gemeente, voor het beheren en onderhouden van alle groenvoorzieningen, ontbreekt. Er moet een integraal groenbeleid komen, voor alle fasen van een project en voor alle zaken in de PDCA-beleidscyclus, zoals planning, uitvoering, kwaliteitscontrole en bijstelling. Momenteel bestaat geen visie op de plekken waar de stad groen kan gebruiken, naast de visie op waar meer woningen kunnen komen. Er zijn geen randvoorwaarden bij gebiedsvisies, zoals welk groen behouden moet blijven of verwijderd kan worden. En wat wordt toegevoegd aan normen? Niet bij bestemmingsplannen, waar waardevol groen zit of min of meer groen gewenst is. Niet bij ontwerpen, bomeneffectanalyse of bruikbaarheid. En dan een park dat alle sectorale beleid, met de randvoorwaarden en de wensen van de inwoners niet kent. Wat moet je ermee? Niet voor aanleg voor duurzaamheid en levensduur, afmetingen, soorten en materialen. Niet voor het bestek, beschermen en handhaven van het aantal vierkante meters groen en bomen, niet voor de overdracht van landen, niet voor de controle op de afgesproken onderhoudskwaliteit met Spaarnelanden, niet voor het gewenste beheer bij schade, omvorming, aanpassing van het gebruik. Niet voor de controle op het gebruik (honden uitlaten, evenementen). En evenmin voor de communicatie met inwoners over participatie bij prioritering van budget, start van een project, samen gebruiken en gedrag van gebruikers. Algemeen flankerend beleid wordt niet automatisch toegepast bij het groen. Beleid voor de aanleg wordt niet toegepast bij beheer. Het gaat van de kwantiteit naar de kwaliteit van het groen. Van start naar finish van een project, van ingebruikname via evaluatie naar aanpassingen. Hopelijk krijgen de beide wethouders opdracht om voor de openbare groenvoorzieningen in het fysieke domein een sectorale nota te maken die richting geeft en per locatie gewogen wordt ten opzichte van andere beleidsvelden.

De heer **Amand** (Trots Haarlem) vindt dat mevrouw Prins gelijk heeft. De visie van 2010 had uitgevoerd moeten worden. Ook zijn fractie wil graag weten of de wethouder nog kans ziet om voor de verkiezingen een lijst op te stellen waarmee iedereen uit de voeten kan. Het doel is meer groen te krijgen in Haarlem.

Mevrouw **Prins** antwoordt dat het niet gaat over de uitvoering van projecten, maar om de procedures binnen de gemeentelijke organisatie. Zij vindt dat die procedures niet goed lopen.

Er zijn geen normen of afspraken; er is gewoon geen algemeen beleid voor het groen.

Commissiebehandeling
De heer **Bloem** (SP) noemt het probleem van de reuzenberenklauw als voorbeeld van iets kleins dat grote gevolgen kan hebben. Is het college bereid om deze voor de volksgezondheid en ecologie gevaarlijke exoot meer en effectiever te gaan bestrijden?
Voorheen kwam de Rekenkamer met aanbevelingen waarmee de raad al dan niet akkoord ging. Nu is er een nieuwe stap gezet: de Rekenkamer controleert ook of de raadsbesluiten werkelijk uitgevoerd worden. Vandaag gaat het niet over de aanbevelingen van de Rekenkamer, maar over de opdrachten van de gemeenteraad aan het college. Het oordeel daarover is duidelijk: die zijn niet opgevolgd. De wethouder weigert om de aanbevelingen, voor zover die gaan over het groen, uit te voeren. Laat de raad dat over zijn kant gaan? Of wordt dit nieuwe instrument ingezet? De raad geeft een opdracht die gaat over belangrijk groen dat een goede plek moet krijgen in de openbare en bebouwde ruimte. De opdracht is het groen structureel de aandacht te geven die het verdient en de raad moet daarbij voet bij stuk houden.

Mevrouw **Van Zetten** (HvH) is het eens met de heer Bloem en herinnert eraan dat de raad jaren geleden 150.000 euro heeft vrijgemaakt om bomen te planten in Haarlem. Pas na een jaar of 4 werden er toen een paar bomen geplant. De opeenvolgende wethouders zijn er inderdaad niet in geslaagd met goed beleid te komen.

De heer **Bloem** (SP) onderschrijft de woorden van mevrouw Van Zetten. Het college had het voornemen om de prachtige bomen van de Westergracht te kappen omdat ze zogenaamd om zouden vallen. Toch houden ze het vol, zelfs met de storm van vandaag. De Rekenkamer heeft geconcludeerd dat het groen niet de aandacht krijgt die het verdient. De raad heeft een opdracht gegeven die niet wordt opgevolgd. Dat is schandalig.

De heer **Boer** (VVD) sluit zich aan bij de woorden van de vorige spreker. Er liggen simpele opdrachten van de raad. De wethouder heeft 3 van de 5 opdrachten niet opgevolgd en de resterende 2 maar gedeeltelijk. Dat is niet zoals het hoort. Hij is blij dat de RKC op deze manier van zich laat horen, zodat de raad met de neus op de feiten wordt geduwd. Waarom voert de wethouder niet uit wat de raad opdraagt? Hij las overigens op internet dat het vanaf 2017 Europees verplicht is om de reuzenberenklauw te bestrijden. Dat blijkt volgens de inspreker niet voldoende te gebeuren. Hij vraagt een reactie van de wethouder.

Mevrouw **Huysse** (GL) merkt op dat de RKC met een helder overzicht komt van wat nodig om de meerwaarde van het openbaar groen te versterken. Uit de reactie en activiteiten van het college blijkt dat veel is opgepakt. Toch vindt haar fractie het niet genoeg. De raad is medeverantwoordelijk voor de prioriteiten die gesteld worden en moet in dit verband dus ook naar zichzelf wijzen. De raad kan meer geld beschikbaar stellen. De RKC wijst er bij 'Samenhang beleid' op dat er wordt verwezen naar nota's die pas recent of zelfs helemaal niet zijn vastgesteld. Voor inmiddels vastgestelde visienota's zullen eerst beleid en doelstellingen moeten worden uitgewerkt.

De heer **Baaijens** (Actiepartij) vraagt mevrouw Huysse of het niet een taak van de wethouder is om, als ze merkt dat ze haar opdracht niet kan uitvoeren, aan de raad meer geld te vragen. Als mevrouw Huysse de raad (mede)verantwoordelijk stelt, draait zij de zaak eigenlijk om.

Mevrouw **Huysse** (GL) antwoordt dat met de jaarlijkse kadernota en begroting geprobeerd wordt om geld vrij te maken voor groen. Maar in het verleden is ook financieel gekort op het groen om bijvoorbeeld de Waarderbrug tweezijdig open te stellen. Daarmee maakte de raad wel degelijk een keuze.

De heer **Baaijens** (Actiepartij) wijst erop dat dit zich in de vorige bestuursperiode afspeelde. Nu gaat het over de huidige wethouder. Had die niet naar de raad moeten komen met het verzoek om meer geld?

Mevrouw **Huysse** (GL) antwoordt dat dit om langdurige trajecten gaat. Het groen krijg inmiddels veel meer aandacht dan er in het verleden aan geschonken werd. De gemeente zit dus op de goede weg, maar haar fractie vindt nog steeds dat er meer moet worden gedaan om het beter te organiseren.

De heer **Boer** (VVD) wijst erop dat deze portefeuille al bijna 8 jaar in handen is van GroenLinks. Raakt mevrouw Huysse in paniek door de terechte woorden van de heer Baaijens? Komt het falend groenbeleid werkelijk door het tweezijdig openstellen van de Waarderbrug? Dat lijkt een wel heel vreemde redenatie. Mevrouw Huysse wijst op de lengte van het traject. Maar GroenLinks heeft straks 8 jaar de tijd gehad! De inspreker zei dat er geen groenbeleid is in deze stad. Misschien moet niet de raad, maar GroenLinks naar zichzelf kijken.

Mevrouw **Huysse** (GL) reageert dat de raad verantwoordelijk is voor wat er gebeurt in de stad. Dat geldt voor de hele raad, inclusief haar fractie. Zij ziet wél beweging, en de heer Boer niet. Haar fractie ziet alleen niet de gewenste gecoördineerde beweging, en dat heeft de RKC ook aangekaart. Haar fractie is daar net als de heer Boer kritisch op.
Zij vervolgt haar betoog met de opmerking dat de vastgestelde nota's nog moeten worden vertaald naar doelstellingen. Ze moeten worden uitgewerkt en er moet financiering gezocht worden. Het staande beleid, zoals het ecologisch beleidsplan en het woonbeleidsplan, lijken nog steeds op problemen te stuiten. Er liggen dus nog steeds beleidsplannen die op uitvoering wachten. Een verwijzing naar de Omgevingswet ziet haar fractie niet als een realistische optie. De invoering van die wet is uitgesteld tot 2022. Om tegenstrijdige regelgeving op te heffen is het de bedoeling om staand beleid tegen het licht te houden. Haarlem zal regelgeving moeten invoeren die de waarde van het groen versterkt. Dat element zal aan de Omgevingswet moeten worden toegevoegd.
Het actief burgerschap waaraan de heer Buiten refereerde, wordt in Haarlem zeer gewaardeerd. Haar fractie vindt dat heel positief, maar ook is het logisch dat daartegenover een actieve houding van de gemeente staat. Wat doet de gemeente om die mensen te activeren? Belangrijk is het streven naar continuïteit. Haar fractie hoort graag of de wethouder een plan heeft om de activiteiten te vergroten. Bij de maatschappelijke waarde van groen worden instrumenten genoemd, maat tot nu toe is niet duidelijk wat daarmee precies gedaan gaat worden. Wanneer wordt dat opgenomen in de waardering van het groen?
Er zal hard gewerkt moeten worden om voorbereid te zijn op een wispelturiger klimaat, zoals vandaag duidelijk werd met de storm. Haar fractie verwacht dat de wethouder heel wat tandjes erbij zet om het openbaar groen 'in zijn kracht te zetten'. Het is nuttig om de adviezen van de RKC daarvoor verder te bestuderen. Ook de raad moet het groen op waarde schatten en daarvoor het benodigde budget beschikbaar stellen.
Zij sluit zich aan bij de bijdrage van de Boomwachters. Dit onderwerp zou heel goed passen bij de commissie Ontwikkeling, waar het vaak gaat over het groen dat in relatie staat tot alle projectontwikkelingen die daar gaande zijn. Deze zijn van invloed op kwaliteit en kwantiteit van het groen.

Mevrouw **Van Zetten** (HvH) begrijpt uit de woorden van mevrouw Huysse dat het groen de laatste tijd meer aandacht krijgt. In deze commissie is altijd heel veel aandacht geweest voor groen, maar toch is de commissie er niet in geslaagd om grip op de materie te krijgen. Het beleid op dat onderwerp loopt dus achter op de belangstelling voor groen die er altijd was. Gedeeltelijk ligt dat inderdaad ook aan de raad. Al in de vorige bestuursperiode bleek het groenbeleid niet werkelijk in goede handen bij een wethouder van GroenLinks. Die vertaalde het groen vooral in duurzaamheid. Praktisch bomen planten werd daaraan ondergeschikt gemaakt. Ook voor mevrouw Huysse was groen vooral duurzaamheid. Daar ging dan ook het geld naartoe. Nu wordt geconstateerd dat het

groenbeleid bepaald armoedig is. Veel is uit handen gegeven; het groenbeleid zit nu bij Spaarnelanden. Was dat, gezien de laatste jaren, wel een verstandig besluit? Eigenlijk was die anderhalve ton niet zo veel voor bomen, maar het resultaat is in ieder geval bedroevend. Wat ging er allemaal mis? Het is idioot om dat te verbinden aan de verdubbeling van de Waarderweg. Zij hoopt dat er na de verkiezingen een wethouder aantreedt met werkelijke belangstelling voor groen in de wijken.

De heer **Amand** (Trots Haarlem) herinnert eraan dat de wethouder geld heeft gevraagd voor het verplaatsen van een boom en het vernieuwen van een kademuurtje (Emmakade) voor 1,4 miljoen euro. Dat kon wel, maar de wethouder vraagt niet meer geld voor het groen. Het is de gewoonte te beginnen met een laag bedrag om er vervolgens steeds meer bij te vragen, maar deze wethouder doet dat niet. Hij vraagt waarom ze dat niet doet.

De heer **Baaijens** (Actiepartij) vraagt of de gemeente op de hoogte is van de omvang van het probleem met de reuzenberenklauw. En wat is het college voornemens eraan te doen? Hij verzoekt voor maart met een antwoord op deze vragen te komen.
Hij is het verder eens met de SP-fractie: het is schokkend wat in het stuk van de RKC staat. Bij "De raad draagt het college op een plan van aanpak vast te stellen voor actief burgerschap in het openbaar groen" staat: "gedeeltelijk opgevolgd". Een voorbeeld van wat niet goed ging, is het stadslandbouwproject aan de Minckelersweg, waarin tientallen enthousiaste Haarlemmers hun vrije tijd gestoken hebben. Toen besloot men om een skatehal te bouwen op het landje daarnaast. Dat gaf geen probleem, tot de enthousiaste Haarlemmers in de zomer te horen kregen dat het betreffende landje verkocht werd. De skatehal moest toen in plaats van het stadslandbouwproject komen. Binnen een paar weken moesten ze weg zijn. Niemand in de stad zal nu nog geïnteresseerd zijn in een nieuw stadslandbouwproject. En de skatehal komt er voorlopig ook niet. Zijn fractie maakt zich ernstige zorgen over deze stoelendans. Overigens sluit zijn fractie zich aan bij het duidelijke stuk van de RKC.

De heer **De Groot** (D66) herinnert eraan dat in maart 2016 door de gemeenteraad 5 aanbevelingen zijn vastgesteld. Het college werd opgedragen om met die 5 punten verder te gaan. Nu schrijft de RKC dat het niet gelukt is (volledig) aan deze aanbevelingen te voldoen. Het collegestuk suggereert dat de raad deze aanbevelingen over gaat nemen. Hij is benieuwd hoe het college hiermee verder wil na de gemeenteraadsvergadering. Als het in de afgelopen 2 jaar niet gelukt is, zal het dan in het komende jaar wél lukken aan deze aanbevelingen te voldoen?

Mevrouw **De Leeuw** (OPH) staat nog volledig achter de eerder door de raad vastgestelde aanbevelingen. De raad droeg het college op om samenhangend beleid te formuleren. De argumenten van het college om de aanbevelingen niet op te volgen, acht haar fractie inhoudelijk volstrekt ontoereikend. Er moet volledig zicht zijn op alle deelterreinen van beleid in één overkoepelend en samenhangend beleid. Haar fractie gaat ervan uit dat het college binnen afzienbare tijd gevolg geeft aan de vastgestelde aanbevelingen.

De heer **Dreijer** (CDA) merkt op dat de aanbeveling betreffende actief burgerschap naar het idee van zijn fractie gaat over burgerinitiatieven, en niet over structureel overleg met belanghebbenden. Het initiatief komt van de bewoners en er moet afgesproken worden hoe de gemeente op initiatieven reageert. Die kunnen bijvoorbeeld worden gestimuleerd door het inschakelen van Spaarnelanden, door mee te denken, bij te dragen in de kosten en door participatie in te schakelen. Als niet duidelijk is hoe de gemeente op actief burgerschap reageert, is de aanbeveling nog niet geheel opgevolgd.
Wat betreft het financiële punt: is bekend hoe de gemeente de financiële en maatschappelijke waarde van het openbaar groen schat? Niemand wil een plantsoentje weg hebben of juist bouwen in het westelijk tuinbouwgebied. Maar hoe schat je de waarde van het groen als volkstuinen moeten verdwijnen voor woningen? Is zo'n financiële schatting mogelijk? Hoeveel bomen moeten

teruggeplaatst worden als een monumentale boom het veld moet ruimen? Wat is voor een ontwikkelaar de prijs voor alle bomen die voor een project moeten verdwijnen? Een voorbeeld is de hoek van Schipholweg en Prins Bernhardlaan, waar nieuwbouw komt. Waarom kon het bouwplan de bestaande monumentale bomen niet volgen? Op de hoek moet een soort entree van Haarlem gebouwd worden. Men antwoordde negatief op de vraag of dat gebouw aangepast kon worden in verband met de monumentale bomen. Het plantsoen wordt gehalveerd. In Haarlem betekent groen kapitaal. Daar moet dan ook voor gezorgd worden. Zijn fractie vraagt een planning voor de uitvoering van alle aanbevelingen.

De heer **Amand** (Trots Haarlem) merkt op dat hij verscheidene vragen over de betreffende bomen heeft gesteld in de commissie Ontwikkeling. Hijzelf komt uit die buurt. Wethouder Van Spijk heeft, zo staat ook te lezen in de notulen, toen beloofd dat de bomen in kwestie terug zouden komen. Het spalken van de jonge bomen ging echter mis, waarna ze allemaal sneuvelden door de bouw. Maar de bomen komen dus terug en zijn niet expres gekapt.

De heer **Dreijer** (CDA) reageert dat ook hij in de commissie Ontwikkeling heeft gezeten, toevallig ook bij dat project. Zijn fractie heeft meerdere keren aangegeven de regel raar te vinden dat een monumentale boom vervangen mag worden door een dun nieuw boompje. Met het huidige beleid is de waarde van een monumentale boom even groot als die van een sprietje. Zijn fractie vraagt dergelijke bomen een financieel-economische en maatschappelijke waarde toe te kennen. Dat moet in een prijs uitgedrukt worden, zodat die neergelegd kan worden bij een ontwikkelaar. In het laatste stuk staat ook iets over TEEB. De gemeente Haarlem heeft daar in 2012 zelf in geparticipeerd, over hoe daar richting aan kan worden gegeven. Er lijkt echter nog niets van de grond gekomen te zijn. Er is nog geen instrument, zoals TEEB, waarmee de gemeente het groen economisch gaat waarderen. Een voorbeeld is het profijt en plezier dat mensen beleven aan het Bolwerk. Dat heeft ook een economische waarde. Zolang die niet in geld uitgedrukt wordt, kan er geen prijs voor gevraagd worden als het groen moet verdwijnen. Zijn fractie roept het college op om daarmee aan de slag te gaan.

Mevrouw **Van Zetten** (HvH) begrijpt uit de woorden van de heer Dreijer dat diens fractie, net zoals HvH, geen woningen wil in plaats van de volkstuintjes.

De heer **Dreijer** (CDA) antwoordt dat zij dat goed heeft begrepen.

Mevrouw **Van Loenen** (PvdA) merkt op dat zij als lid van de RKC de brief al uitvoerig heeft besproken. Zij staat er volledig achter.

Wethouder **Sikkema** merkt op dat 2 jaar geleden in de commissie Beheer en in de raad over het RKC-rapport is gesproken. Het ging haar daarbij niet alleen over bomen. Zij is blij hier te horen dat groen breder is dan bomen. Groen heeft ook te maken met klimaatadaptatie, of bijvoorbeeld met verticaal groen. Zij vindt de discussie over bouwen versus groen achterhaald. Er zijn tegenwoordig talloze mogelijkheden om te bouwen en daarbij dakparken te construeren, of verticaal groen aan te leggen. Het is voor de toekomst belangrijk out-of-the-box te denken.

Mevrouw **Van Zetten** (HvH) vraagt daarvan geslaagde voorbeelden te noemen van de afgelopen paar jaar. Zij heeft ze niet gezien. Verticaal groen kan er fantastisch uitzien, maar in Haarlem is het niet te vinden. De hangende bruine sprietjes bij de garage misschien? In dat geval wilde men te weinig geld voor het project uittrekken en de wethouder hield geen pleidooi om het mooier te maken.

Wethouder **Sikkema** antwoordt dat de gemeenteraad over het budget gaat. Zij heeft toen duidelijk gemaakt dat een mooier project 1 ton extra zou kosten. Overigens gaat verticaal groen ook over particuliere tuinen, en daar zie je het steeds meer gebeuren. Bij actief burgerschap gaat het om

initiatieven vanuit de stad, zoals de CDA-fractie aangeeft. Het college wil dat niet sectoraal benaderen. Het wordt gestimuleerd door in brede zin participatie aan te moedigen. De aangestelde participatiemanager gaat de verbindingen aanleggen. Vanuit haar portefeuille is er geld vrijgemaakt voor bewoners om hun buurten te vergroenen. Voor Operatie Steenbreek is extra geld vrijgemaakt. Zij is het met mevrouw Van Zetten eens dat het in de vorige bestuursperiode allemaal veel te lang heeft geduurd. Bij die 150.000 euro ging het over de binnenstad. Het bleek heel ingewikkeld te zijn met kabels en leidingen. Halverwege 2017 heeft het college echter 2 ton vrijgemaakt om extra bomen in de stad te plaatsen en extra plekken voor Steenbreek in te zetten. Men slaagde erin het vrijgemaakte geld uit te geven in een halfjaar, waaruit men kan opmaken dat er iets geleerd is. Zij heeft indertijd aangegeven dat het college geen voorstander is van een groenraad. Als de fracties van GroenLinks en PvdA wel een groenraad willen, ziet zij graag een initiatiefvoorstel tegemoet.

De heer **Bloem** (SP) vraagt van de wethouder meer aandacht voor het uitvoeren van opdrachten van de raad, in plaats van zo veel aandacht voor tegengas. Waarom zegt de wethouder niet toe de opdracht van de raad uit te voeren?

Wethouder **Sikkema** antwoordt dat de 2 partijen hebben gezegd er wel eens naar te willen kijken. Daarom leek het haar goed een initiatiefvoorstel af te wachten.
De afgelopen jaren is veel tijd besteed aan beleid. Voor klimaatadaptie is een beleidsplan ontwikkeld. De RKC wijst erop dat stukken als de toekomstvisie of SOR nog niet klaar zijn, maar eind vorig jaar is een aantal van die beleidsstukken door de raad vastgesteld. Bij de uitvoeringsagenda van de SOR moet bekeken worden welke gelden ervoor vrijgemaakt zullen worden. Het college ziet de SOR als bouwsteen voor de omgevingsvisie. Niet voor niets heet de SOR 'Groen en Bereikbaar'. In die zin heeft het college het aspect 'groen' integraal bekeken. Mogelijk zou de RKC dat eerste advies nu anders beoordelen. Zij zal dat zelf nog navragen.

Mevrouw **Van Loenen** (PvdA) reageert als lid van de RKC. Die heeft inderdaad bekeken of dat advies afgedaan is door de SOR. De RKC vindt dat dit nog niet helemaal het geval is.

Wethouder **Sikkema** vervolgt dat het college extra aandacht heeft besteed om met name in versteende wijken te gaan vergroenen. Er zijn bomen toegevoegd en armoedig groen is omgevormd. Daarvoor is die 2 ton ingezet. Zij antwoordt de heer Dreijer dat Haarlem in een landelijke club zit die TEEB ontwikkelt. Inmiddels is er naast TEEB ook I-Tree. De ontwikkeling van die instrumenten neemt veel tijd in beslag. Besloten is om wat er aan instrumenten bestaat te gaan toepassen. Er zijn ontwikkelzones aangewezen. Daar zal TEEB toegepast worden opdat meer inzicht ontstaat in de waarde van bomen. Bij verwijdering van bomen ontstaat zo een handvat voor een adequate compensatie. Zij is het eens dat dit al eerder had kunnen worden toegepast.
Er zijn al de nodige discussies geweest over natuurinclusief bouwen. Zij ziet een duidelijke verandering in het denken en het toepassen van deze gedachtegang. Die voortuitgang is ook zichtbaar bij de afdeling die gaat over ontwikkelen. Veel staat al op papier, maar de uitvoering is vaak nog niet goed genoeg. Bij DDO Groen is een aantal verbeterpunten zichtbaar dat uitgewerkt moet worden in de verlening van het contract. Verder moet het ecologisch beleidsplan meer geïntegreerd worden in nieuwe plannen. Er is dus zeker nog een aantal verbeterpunten. Zij zegt een brief toe met een planning. Die heeft zij nu niet paraat, omdat de RKC het college niet tijdig had geattendeerd op de agendering van dit onderwerp. Al met al vindt zij dat het college meer doet dan gezegd wordt. Er zijn ondanks de bezuinigingen stapjes gezet voor het behoud en soms zelfs versterken van het groen. Het is te gemakkelijk alleen naar de conclusies van de RKC te kijken.

Mevrouw **Huysse** (GL) vraagt in hoeverre de groeiplaatsen kunnen worden doorgevoerd. Kan in de praktijk worden gezorgd voor levensduur verlengende methodes om bomen te planten?

Wethouder **Sikkema** zegt hierover een brief toe die volgende week verwacht mag worden. Wel moet rekening gehouden worden met extra kosten. Gekozen zou kunnen worden voor meer geld bij

de kadernota, of een optie met minder bomen met een betere groeiplaats. Na de uitwerking hiervan in de beloofde brief kan daarover een discussie gevoerd worden.
De reuzenberenklauwen zijn een landelijk probleem. Bij Spaarnelanden heeft men voor de bestrijding van die soort een plan van aanpak opgesteld. Zij zal de kern daarvan in een briefje aan de commissie sturen. Daarin zal ook worden aangegeven wat er aan kennis en informatie beschikbaar is. Zij wijst erop dat alle brieven aan de commissie openbaar zijn.

Mevrouw **Van Zetten** (HvH) merkt op dat het logisch is dat de reuzenberenklauwen in het voorjaar bestreden worden, als ze nog niet uitgegroeid zijn.

Tweede termijn
De heer **De Groot** (D66) constateert dat de conclusie van de RKC dat de aanbevelingen nog niet in voldoende mate opgevolgd zijn, onderschreven wordt door het college. De wethouder zegt in haar betoog verder dat men op de goede weg is; er zijn stappen gezet. Toch is men inmiddels 2 jaar verder en de aanbevelingen zijn nog niet voldoende opgevolgd. Klopt het dat het college zich aansluit bij de conclusies van de RKC?

Wethouder **Sikkema** reageert dat dit stuk van de RKC nog niet besproken is door het college. Het was begin van deze week helemaal nieuw voor haar. Het wordt dus vooralsnog niet onderschreven door het college.

De heer **Amand** (Trots Haarlem) herhaalt zijn vraag waarom de wethouder niet meer geld heeft gevraagd voor groen. Het college heeft wél 1,4 miljoen gevraagd voor de boom aan het Emmalaantje en de Leidsevaart.

De heer **Baaijens** (Actiepartij) vraagt nog in te gaan op de vraag over stadslandbouw. Verder is hij benieuwd of het college op zoek is naar nieuwe grond voor stadslandbouw. Of is het nu afgelopen?

De heer **Bloem** (SP) begrijpt van de wethouder dat zij het niet eens is met de opdrachten en niet van plan is ze uit te voeren. Hij ziet dat als minachting van de raad.

Wethouder **Sikkema** laat dat laatste voor rekening van de heer Bloem. Het college is met een aantal dingen bezig. Het kost meer tijd om het voor elkaar te krijgen. Een voorbeeld is de SOR. Zij hoort graag waarom de RKC dat niet als overkoepelend beleid ziet. Dan zijn er nog het uitvoeringsprogramma dat eruit voortkomt en het klimaatadaptatieplan. Gelukkig is voor dat laatste geld gevonden en kan het in uitvoering gebracht worden. Aan de punten die nog niet goed zijn, wordt gewerkt. Zij heeft van geen enkel punt gezegd dat zij het er niet mee eens is en dat zij er niets mee wil doen. Een uitzondering is de groenadviesraad. Het college heeft daarvan gezegd dat in plaats van aparte sectorale adviesraden, de voorkeur gegeven wordt aan integratie.

De heer **Bloem** (SP) weet dat de wethouder geen voorstander is van sectoraal beleid. De raad heeft echter anders besloten. Dat moet de wethouder nu uitvoeren. Als dat niet gebeurt, noemt hij dat minachting van de raad. Hij vraagt of de wethouder voorafgaand aan de raadsvergadering aan kan geven hoe en wanneer (SMART geformuleerd) zij uitvoering denkt te gaan geven aan de aanbevelingen. Met name gaat het dan over de aanbevelingen die naar het oordeel van de RKC niet zijn opgevolgd.

Mevrouw **Huysse** (GL) is verrast over de resolute afwijzing van de groenadviesraad, omdat deze sectoraal zou zijn. De ARK is immers bij uitstek een sectorale adviesraad, en er zijn er meer. Wat is het verschil?

Wethouder **Sikkema** is het op dat punt eens met mevrouw Huysse. Die discussie is vorige keer gevoerd. Omdat een paar fracties daar anders over dachten, was zij benieuwd naar een

initiatiefvoorstel. Zij heeft gezegd dat zij daarnaar serieus zou kijken. Naar haar idee is het mogelijk binnen een adviesraad verschillende aspecten te verenigen. Binnen de adviesraad zouden dan aspecten besproken kunnen worden die voor openbare ruimte en RO belangrijk zijn. Maar dat initiatiefvoorstel is niet gekomen, dus moet het college ermee aan de slag. Dat zal dan ook gebeuren.
Zij herhaalt voor de heer Bloem dat het advies van de RKC niet besproken is door het college. Dit stuk is een advies aan de raad. Het is niet formeel aangeboden aan het college. Daarom kan zij ook geen formele reactie geven. Zij stelt voor dat nu eerst een bestuurlijke reactie van het college afgewacht wordt. Dat kan dan gekoppeld worden aan een planning voor de uitwerking van de punten. De toegezegde reactie en planning mogen niet verwacht worden voor de eerstkomende raadsvergadering. Behandeling moet dus uitgesteld worden tot na de brief en de reactie.

Mevrouw **Van der Mede** (griffier) licht toe dat de RKC ooit met een set van aanbevelingen is gekomen waarvan er vijf zijn overgenomen door de raad. Vervolgens gingen die voor uitvoering naar de organisatie. Inmiddels rapporteert de RKC of de aanbevelingen naar haar mening naar behoren zijn uitgevoerd. Bij de stukken zitten wel degelijk 5 verantwoordingsformulieren, ondertekend door de wethouder, over hoe uitvoering is gegeven aan de punten. Op basis daarvan heeft de RKC geconcludeerd dat 3 aanbevelingen niet overgenomen zijn en 2 alleen gedeeltelijk. Dat is op zichzelf niet een losstaand advies van de RKC.

Mevrouw **Van Loenen** (PvdA) spreekt als lid van de RKC. Die heeft dit gedaan omdat het in het verleden soms wel leek of adviezen van de RKC, die de raad overnam, daarna uit zicht verdwenen. Het is dus eigenlijk professionalisering van de RKC door zicht te houden op wat er gebeurt. Zij ziet hier dus verder geen taak voor de RKC. Nu moet de gemeenteraad met een oordeel komen.

De heer **Boer** (VVD) was verbaasd over de opmerking van de wethouder dat het allemaal anders had gemoeten. Hij had dat graag vooraf gehoord.

De heer **Bloem** (SP) verzoekt het college in de brief uit te leggen dat het college niet zag dat er ergens 'verantwoording van het college staat'.

Wethouder **Sikkema** vindt het goed dat de RKC gaat monitoren in hoeverre de aanbevelingen zijn uitgevoerd. Zij antwoordt de heer Baaijens dat er in het begin van deze bestuursperiode 7 plekken zijn aangewezen waar stadslandbouw tijdelijk mogelijk is (op termijn gaat daar ontwikkeld worden). Op een aantal plekken ging dat goed, maar op één inderdaad niet. Zij betreurt dat. Er wordt actief gezocht naar nieuwe plekken. Haarlem telt trouwens een paar prachtige, en voor Nederland unieke, stadslandbouwplekken.

Mevrouw **Huysse** (GL) merkt op dat de ARK nauwelijks mogelijkheden heeft voor uitbreiding. Er wordt daar geen aandacht aan besteed.

De **voorzitter** wijst erop dat de leden van de commissie ARK besproken worden in de commissie Ontwikkeling.

De heer **De Groot** (D66) ziet geen reden tot grote haast. Deze aanbevelingen liggen er al 2 jaar, een raad eerder of later maakt niet uit. Voor het proces wil hij graag een reactie van het college.

De **voorzitter** concludeert dat dit stuk niet doorgaat naar de raad. De wethouder komt met een brief.

6. **Brief van wethouder Sikkema aan commissie Beheer d.d. 25 september 2017 over stand van zaken Schoterbrug plus beantwoording van art. 38-vragen hierover**

De heer **De Groot** (D66) schetst de situatie waarin een brug opgeleverd is volgens de afgesloten contracten, en men 3½ jaar later ontdekt dat er storingen zijn. Er is iets misgegaan bij de bouw. Dat is het verhaal van het college. Hij vraagt of de contracten dan wel klopten.
Er waren 'storingen door ongelukkige ontwerpkeuzes'. Hij vraagt welke lering het college hieruit getrokken heeft. De gemeente koopt toch wel vaker een brug? Meerdere keren wordt gerefereerd aan het raadsbesluit van 2009 om te bezuinigen op onderhoud en de BDO's. Dat besluit laat echter onverlet dat basale zaken goed geregeld moeten worden. Hij vraagt een toelichting op dat spanningsveld.

De heer **Baaijens** (Actiepartij) merkt op dat Strukton voor 50 miljoen euro de opdracht kreeg een brug te bouwen. Hopelijk heeft de gemeente daarvan geleerd. Nog steeds spelen onderhoudskwesties. Als er een lampje stukgaat onder de brug blijkt dat de constructie verhindert dat iemand er van bovenaf bij kan komen. Iemand moet dan onder de brug door, aan het plafond hangen en het lampje wisselen. Veel dingen bij die brug zijn zo geknutseld. Iedereen wil dat de storing verholpen wordt.

Mevrouw **Huysse** (GL) is bezorgd over de staat van de Schoterbrug. Vroeger had de gemeente de benodigde kennis in huis om de constructie te beoordelen, maar dat wordt tegenwoordig uitbesteed. Het kan pech zijn, maar meer inzicht in dit soort processen is gewenst.

De heer **Boer** (VVD) is geschrokken van de gegeven antwoorden. Gelukkig zijn er ook verbeteringen zichtbaar. Hij las dat de gemeente Haarlem er zelf voor gekozen heeft om minimaal onderhoud te plegen, waarmee niet langer voldaan wordt aan de garantievoorwaarden. Het lijkt logisch dat je zoiets wel doet als het gaat om een zeer dure aankoop. Kan de wethouder verzekeren dat bij andere bruggen het onderhoud zodanig is, dat garanties van de betreffende bedrijven ook werkelijk garanties zijn?

De heer **Bloem** (SP) merkt op dat goed onderhoud begint bij voldoende kennis in eigen huis. Dat geldt eens te meer als het om iets duurs gaat, en tegelijkertijd om iets belangrijks als een brug.
Er wordt weleens bezuinigd op onderhoud, maar toch niet zodanig dat de garantie verloopt?
Het college heeft een informatieplicht naar de raad, en zou die erop hebben moeten wijzen dat de betreffende bezuiniging tot deze problemen ging leiden. Hij vraagt of dit zo gedeeld is met de raad. Volgens hem is dat niet gebeurd.

De heer **Amand** (Trots Haarlem) hoopt dat de wethouder nu een goed servicecontract heeft. Zijn fractie zou liever meer geld aan deze brug besteed hebben. Hij vraagt of er nu een contract is met de garantie dat het bedrijf 24/7 stand-by is.

De heer **Dreijer** (CDA) vindt de acceptatie van het ontwerp zorgwekkend. In het stuk staat dat er wat ongelukkige ontwerpkeuzes zijn gemaakt. Hij vraagt zich af of de gemeente in staat is om dit soort ontwerpen technisch te kunnen beoordelen. De gemeente toetst alleen of het voldoet aan het PvE. Keurt de gemeente het ontwerp goed, dan is zij verantwoordelijk voor de ontwerpkeuzes die de ontwerper gemaakt heeft. Het blijft vreemd dat de gemeente dat accepteert; ze zou veel strenger moeten zijn op dat soort dingen. De brug is inmiddels gemaakt en men zei dat de storingen veroorzaakt werden door achterstallig onderhoud. Maar in 2010 en 2011 stond deze brug al in de top 2 van alle storingen. Toen was het nog een geheel nieuwe brug! Die storingen hadden in het kader van garantie geclaimd moeten worden bij de ontwerper en aannemer. Hij vraagt of de gemeente zichzelf verantwoordelijk blijft stellen voor het ontwerp van een ander.

De heer **Visser** (CU) verbaasde zich over de beantwoording van de schriftelijke vragen. Die antwoorden waren netjes, maar bij elke vraag staat als kopje 'borging'. Het was een indrukwekkend rijtje van dingen die in het vervolg beter en anders georganiseerd gaan worden. Hij vraagt of er nog andere projecten zijn uitgevoerd in de afgelopen jaren waar deze borging niet was, en waar de gemeente in de problemen kan komen. Wordt daar een inventarisatie van gemaakt? Opvallend was dat de gemeente de onderhoudspartners in het vervolg gaat betrekken bij nieuwe besluiten. Die hebben inderdaad kennis vanwege het dagelijks onderhoud. Maar toch kan een nieuwe brug weer net wat anders zijn. Daarom kan men zich afvragen of dat voldoende borging is. Eigenlijk zou het echt onafhankelijk geborgd moeten worden. In de aanbesteding zouden niet alleen eisen qua beschikbaarheid moeten worden gesteld, er zouden ook garantiebepalingen aan gekoppeld moeten worden. Misschien moeten partijen die een hogere beschikbaarheid kunnen garanderen, beloond worden in de aanbesteding. Dan wordt het een prikkel.

Wethouder **Sikkema** merkt op dat dit het eerste grote project was waarbij gewerkt werd met de Design and Construct-aanbesteding. Inderdaad gaf de gemeente aan een brug te willen, waarbij een aantal randvoorwaarden meegegeven werd. Verder werd het aan de markt overgelaten. Er werd bijvoorbeeld niet gezegd welke sensoren gebruikt moesten worden. De marktpartij heeft vervolgens alles voorbereid, getekend en uitgevoerd. Getoetst is dat de opgeleverde brug voldeed aan de eisen. Maar er kwamen klachten. Op zichzelf is het vrij normaal dat een eerste jaar wat kinderziektes optreden. De storingen werden in die tijd opgelost, maar men analyseerde niet wat er precies aan de hand was. Dat ging dus niet zoals dat nu gedaan zou worden. Er zijn meer aspecten waarvan je je kunt afvragen waarom het zo gedaan werd. De gemeente voldeed door de bezuinigingen niet meer aan de garantievoorwaarden. Als zoiets weer zou gebeuren, zou zij de raad waarschuwen voor de gevolgen van die bezuiniging. In die tijd werd nog veel meer in hokjes gedacht en te weinig stilgestaan bij de consequenties van bezuinigingen. Inmiddels wordt er in Haarlem veel beter gewerkt en is de ervaring met contracten groter. In het stuk staat hoe het college dat wil gaan borgen. Zij antwoordt de heer Visser dat het college zijn best heeft gedaan om alles wat geleerd is heel expliciet te maken. Dat lijkt misschien wel veel, maar zij is zelf tevreden over deze transparantie.

De heer **Visser** (CU) deelt die tevredenheid, hoewel hij er ook van schrok. Alleen de dubbele rol van de onderhoudspartners roept vragen op. Verder moet men zich afvragen of de gemeente op deze manier door moet gaan, met al die borgingen. Hijzelf is ervan overtuigd dat er ook een andere keuze mogelijk is. Nu is gekozen voor Design and Construct, maar je zou ook kunnen kiezen voor Design, Construct, Maintain and Finance. Dan zou je echt alles bij de externe partij leggen. Die kan dan niet meer verwijzen naar het slechte onderhoud. Een dergelijke werkwijze wordt steeds vaker gebruikt. De partij die het aanlegt, moet het ook onderhouden.

Wethouder **Sikkema** is het daarmee eens. Nu al wordt aan partijen gevraagd een beheer- en onderhoudsplan uit te werken, zodat de gemeente daarop zicht heeft, ook op de kosten die daarmee gemoeid zijn. Ook dat speelt dan mee bij het kiezen van een partij.
Zij is het met de Actiepartij eens dat sommige dingen wat omslachtig zijn ontworpen. Overigens zijn de storingen nu echt wel in control.

De heer **Boer** (VVD) vraagt toe te zeggen dat dit soort dingen niet meer zullen gebeuren.

Wethouder **Sikkema** antwoordt dat recent, bij de Figeebrug en de Buitenrustbrug, dit soort aspecten veel beter geborgd zijn.
Zij antwoordt mevrouw Huysse dat indertijd geen specialistische kennis voorhanden was. Die werd ingehuurd. Dat is bij dit soort exceptionele projecten normaal, want je krijgt dan mensen die in heel Nederland dit soort projecten doen. Zij antwoordt de heer Visser dat naast de onderhoudspartners, ook een onafhankelijk iemand betrokken wordt bij de keuze. Zij antwoordt de heer Amand dat er een regeling is met de DDO-partners. Bij een storing moet binnen een bepaald aantal uren worden

gereageerd. Daarover zijn strakke afspraken gemaakt waaraan over het algemeen ook voldaan wordt. Zij antwoordt de heren Visser en Boer dat bij de Buitenrustbrug een prikkel is ingebouwd bij de aanbesteding. Bij de Figeebrug is de passage van het scheepverkeer al aan de voorkant meegenomen. Uit die borgingen blijkt dat het steeds beter gaat. Incidenten zullen in de toekomst niet uitgesloten kunnen worden, maar de manier waarop het in dit geval is misgegaan, zal niet meer voorkomen.

Tweede termijn
De heer **Baaijens** (Actiepartij) leest bij vraag 7 dat er geen sprake is van belangenverstrengeling als de bouw en het onderhoud enerzijds en de controle daarop anderzijds door dezelfde holding worden uitgevoerd. De Actiepartij denkt daar anders over. Hij vraagt of voor de toekomst geborgd is dat de controle door een andere partij gedaan zal worden.

De heer **Dreijer** (CDA) begreep dat het ontwerp gemaakt wordt door een externe partij, de aannemer. Die legt het voor aan de gemeente. Deze keurt het ontwerp goed, waarmee ze eigenlijk instemt met de materiaal- en ontwerpkeuze. Naar zijn mening moet dat nog steeds de verantwoordelijkheid van de aannemer zijn. De gemeente zou alleen moeten kijken of het ontwerp functioneel goed is. Hij vraagt of daarmee nog iets gedaan wordt.

Mevrouw **Van Loenen** (PvdA) merkt op dat de gemeente echt slagen heeft gemaakt met de kennis omtrent aanbesteden. Zij vraagt hoe het verder binnen de organisatie geborgd is. Heeft de gemeente één inkoopafdeling met alle kennis, of worden de afzonderlijke projectleiders opgeleid?

De heer **De Groot** (D66) vraagt of het werken met een partij die ontwerpt, bouwt en onderhoudt ook toegepast werd bij de Buitenrustbrug en de Figeebrug.

Wethouder **Sikkema** antwoordt de heer De Groot dat het nu nog niet op die manier geregeld is. Zij antwoordt de heer Dreijer dat de gemeente nu verantwoordelijk is, als ze het ontwerp accepteert. Dat proces van acceptatie moet dus goed geregeld worden met de juiste partijen. Zij antwoordt mevrouw Van Loenen dat de gemeente technische adviseurs heeft die inkopen. Daarvoor bestaat dus een specifieke groep van deskundigen. Zij antwoordt de heer Baaijens dat alles voldoet aan de bestaande aanbestedingsregels. De partijen in de holding hebben op zichzelf niets met elkaar van doen. Ze mogen op de aanbesteding reageren. Uiteraard wordt er getoetst aan de regels.

De **voorzitter** merkt op dat dit onderwerp niet doorgaat naar de raad. Het staat uiteraard vrij moties vreemd aan de orde van de dag in te dienen.

7. Afdoening motie 30 Beweging erin (bereikbaarheid)
De heer **Boer** (VVD) vond het pijnlijk en verontrustend om de laatste brief van 023 Bereikbaar te lezen. Daar maken nogal wat partijen deel van uit. Al die partijen zeggen dat ze eigenlijk geen vertrouwen meer hebben in dit college. Ze willen niet meer praten. Het is verontrustend dat deze partijen zeggen te willen wachten tot na de verkiezingen, in de hoop dat er dan een college zit dat meer bestuurlijke aandacht heeft voor de realisatie van maatregelen om de bereikbaarheid van de stad te verbeteren. Eigenlijk zeggen ze dat het een puinzooi is na 8 jaar GL-wethouders op Bereikbaarheid. GL-wethouders hebben weinig oog voor autobereikbaarheid. De Haarlemse burgers hebben hun auto's nodig om bijvoorbeeld naar het werk te gaan. Die mensen staan nu vast. Na 8 jaar liggen er brandbrieven en willen partijen niet meer in gesprek met deze wethouder. Het lijkt op een motie van wantrouwen. Hij vraagt om een reactie van de wethouder.

De heer **Amand** (Trots Haarlem) vraagt aandacht voor de bewoners, die ook al jaren klagen over de Oudeweg. Het blijft trekken aan een dood paard. De mensen staan er allemaal in de file, 's ochtends en 's middags. Voor de buurt is het ook slecht. Er zijn spelende kinderen. Daarover, en over de gezondheidsaspecten, hoor je de wethouder niet. Er moet iets gaan veranderen. De

bedrijven in de buurt willen meer doorstroming. Zijn fractie wil dat het allemaal beter gestructureerd wordt, maar tot nu toe wordt het alleen maar drukker. Auto's gaan nu via de bruggen, binnendoor. Hij vraagt wat de wethouder van plan is.

Mevrouw **De Leeuw** (OPH) wijst erop dat de werkgelegenheid in de Waarderpolder voor Haarlem heel belangrijk is. Haar fractie stelt voor dat de wethouder in conclaaf gaat met de voorzitter van de Industriekring Haarlem, om samen tot uitwerking te komen van een werkend plan. Zij gaat ervan uit dat de partijen bereid zijn te praten, als de wethouder zelf contact opneemt en laat zien dat ze werkelijk voor een oplossing wil gaan. In ieder geval kan het geen kwaad een dergelijke poging te wagen.

De heer **Boer** (VVD) geeft een dergelijke poging weinig kans. De realiteit is dat deze partijen zich niet meer serieus genomen voelen. Ze zijn echt uitgepraat met deze wethouder.

Mevrouw **De Leeuw** (OPH) zou dat betreuren, maar als het zo is, moet gewacht worden tot na maart. In ieder geval moet nu een poging gewaagd worden. Zij is benieuwd naar een reactie van de wethouder.

De heer **De Groot** (D66) merkt op dat 023 Bereikbaar een brief heeft gestuurd met mogelijke oplossingen om de bereikbaarheid te verbeteren. De reactie hierop was in eerste instantie heel positief. Alle maatregelen zijn benoemd, beschreven, uitgelegd en daarna kwam er begin november nog een breed gesteunde motie met de boodschap dat de gemeente hiermee echt aan de slag moet gaan. Maar helaas werd het daarna stil. De motie is nog niet afgedaan. Het bereikbaarheidsprobleem is nog niet opgelost en de oplossingen zijn nog niet voldoende besproken. Bereikbaarheid is heel belangrijk. Zijn fractie vertrouwt erop dat dit college eraan wil werken, maar het is wel tijd voor concrete stappen. Al vaak is gesproken over dynamisch verkeersmanagement. Op dit moment, zo staat er te lezen, wordt gekeken hoe men dat het beste kan doen op de Oudeweg, Bolwerken en Kennemerplein. De Oudeweg is ongeveer 1½ jaar geleden opgeleverd, dus hoe kan het dat er nog steeds onderzocht wordt hoe dat moet gebeuren? Natuurlijk speelt daar het langzaam verkeer een rol, maar hoe kan het dat na 1½ jaar het dynamisch verkeersmanagement niet geregeld is?

Mevrouw **Van Loenen** (PvdA) sluit zich in grote lijnen aan bij het betoog van de heer De Groot. Zij vindt dat er een duidelijk overzicht van de maatregelen staat opgenomen in de laatste brief van het college, maar te vaak staat er bij 'planning en realisatie': 'nog niet bekend', terwijl er wél aan wordt gewerkt. Dat is vreemd. Daarom begrijpt zij de frustratie die naar voren komt in de brief van 023 Bereikbaar. Het moet allemaal veel concreter worden. Bewoners van de Sportheldenbuurt hebben hun zorgen geuit. Zij heeft de reactie aan de bewoners gelezen en werd daar moedeloos van. Daarin staat dat men blij is met het aanbod om actief mee te denken. Dat klinkt goed, maar wat kunnen de bewoners daarmee? Wanneer kunnen de bewoners meedenken, en op welke manier? Op deze manier lijkt het een dooddoener. Verder staat in de reactie dat de gemeente de werkelijke luchtkwaliteit blijft monitoren. Dat is mooi, maar hoe weten de bewoners hoe het met die luchtkwaliteit in hun buurt staat? Zij roept het college op gebruik te maken van al die actieve bewoners die zich betrokken voelen bij bepaalde onderwerpen. Dat kan bijvoorbeeld via een werkgroep.

De heer **Bloem** (SP) vindt het triest dat mensen die graag mee willen werken geen vertrouwen meer hebben en wachten tot na de verkiezingen. Als de gemeente eerlijk is, erkent ze dat de Oudeweg niet goed genoeg aangepakt is. Alleen de CU vroeg indertijd het probleem breder aan te pakken. Men mag wel prioriteit geven aan het openbaar vervoer, maar daarbij mag de auto niet genegeerd worden. Evenmin mag men de bewoners van de Sportheldenbuurt negeren. De files daar zorgen voor veel meer fijnstof en het vastlopen van het verkeer in en uit de stad. Om het vertrouwen terug te winnen en Haarlem bereikbaar te houden, moet het college concreet worden.

De heer **Dreijer** (CDA) kan zich voorstellen dat 023 Bereikbaar niet tevreden is over de trage aanpak van de problemen. Er is wel degelijk nog een gesprek gaande met het college; daarvoor wacht men niet tot 21 maart. Zorgelijk in de brief van 22 november was de zin over het vonnis van de rechter over de benodigde inspanning op het gebied van uitstoot. Hij heeft de cijfers van afgelopen jaar en 2015 erbij gepakt. In 2015 stond NO_2 aan de Schipholweg net als nu op 27 microgram. Er is wel een verplaatsing van verkeer naar de Oudeweg gaande. Destijds was het 34 microgram bij de Amsterdamsevaart, daarom mag je veronderstellen dat de Oudeweg richting 34 of 35 microgram gaat. Dat is zijn eigen veronderstelling, maar de gemeente mag best aan de bewoners laten zien hoe het werkelijk ligt.

De heer **Boer** (VVD) benadrukt dat in de brief van 023 Bereikbaar duidelijk staat dat de partijen tot aan de verkiezingen van 21 maart 2018 niet meer zullen communiceren met dit college.

De heer **Visser** (CU) is verbaasd over deze briefwisseling, waarbij de gemoederen ondanks een redelijk antwoord van het college toch oplopen. Waar ligt dat aan? Hij snapt de reactie van de VVD-fractie, want het wordt allemaal niet echt SMART geformuleerd. In het tabelletje zijn inconsistenties waarneembaar. Ook het college wil een verbreding van de Oudeweg. Dat is een draai, want het college sloeg de waarschuwing van zijn fractie destijds in de wind. Dat was een gemiste kans. Maar in het schema staat 'nee' bij de vraag of aan de Oudeweg gewerkt wordt. Wanneer gaat het college dan echt aan de slag met de verbreding van de Oudeweg? Welke stappen zijn daarvoor nodig? In het geval van de Waarderweg was er een heel lastig proces met de provincie. Nu is besloten om het geld van het Houtplein door te schuiven. Dat snapt hij wel. Maar moet de Waarderweg helemaal stilgelegd worden omdat de provincie geen geld heeft? Beter is het om ervoor te zorgen dat de planvorming helemaal klaar is, zodat na een overeenkomst met gedeputeerde Post direct een handtekening gezet kan worden. Er wordt nu tijd vermorst. Hetzelfde geldt voor het openbaar vervoer. Er is een amendement van de heer Berkhout aangenomen om openbaar vervoer in de regio concreet te maken. Daarvoor zal gelobbyd moeten worden, maar de gemeente kan zelf ook wat doen. De studies kunnen nu al gestart worden. Daarvoor moet geld geïnvesteerd worden in onderzoekscapaciteit. De stadsbouwmeester is verder met een plan gekomen om de Camera Obscuraweg te verhogen en de stoplichten weg te halen. Dat kost het een en ander, maar het gaat wel om een van de grootste knelpunten. Misschien moet er een studie gedaan worden om 3 of 4 alternatieven in kaart te brengen voor de doorstroming rond Waarderweg en Oudeweg.

Wethouder **Sikkema** merkt op dat de gemeente in haar laatste brief aan 023 Bereikbaar heeft voorgesteld om in gesprek te gaan. Met briefwisselingen alleen komt het niet verder. Zij heeft overigens tussen de eerste en tweede brief met de heer Giebels een gesprek gehad. De laatste brief kwam haar inderdaad rauw op haar dak. Zij heeft de heer Giebels in dat verband om opheldering gevraagd. Toen bleek die brief op een misverstand te berusten. De laatste brief van de gemeente was geïnterpreteerd als een ambtelijke, waaruit de Industriekring concludeerde dat het college niet verder wilde spreken. In ieder geval staat er nu een uitnodiging voor een gesprek. Volgende week overlegt zij met de heer Giebels. Mevrouw De Leeuw heeft dus helemaal gelijk met wat zij zei. Zij hoopt dat de heer Boer ook blij is met het komende overleg. Bereikbaarheid wordt in de komende jaren een van de belangrijkste onderwerpen voor de gemeente. Haarlem groeit, en daarop zal de infrastructuur aangepast moeten worden. Daarbij denkt zij niet alleen aan het autoverkeer, maar ook aan het openbaar vervoer en de fiets. Kortgeleden is de SOR vastgesteld. Daarin staat een aantal punten om dit voor elkaar te krijgen. Zij antwoordt de heer Visser dat de SOR uitgewerkt moet worden in een planning met de benodigde financiën. Het college hoopt een korte versie daarvan nog voor de verkiezingen aan te kunnen bieden. Pas met de gedetailleerde uitwerking daarna worden prioriteiten gesteld, en bekeken welke onderzoeken nodig zijn. Nu is dat nog te vroeg. Dat is ook de reden waarom het op deze manier in de tabel staat.

Het college heeft verschillende varianten van het dynamisch verkeersmanagement onderzocht en het blijkt ingewikkeld. Er wordt nu opnieuw geprobeerd om nog een beter model te krijgen. De groene golf op de Waarderweg heeft voor een betere doorstroming gezorgd. Met dynamisch verkeersmanagement kan vanuit de provinciale verkeerscentrale real time meegekeken worden. Knelt het ergens, dan kunnen bepaalde verkeerslichten wat langer op groen gezet worden. Zij antwoordt de heer Boer dat alle verkeersvormen aan de orde zijn gesteld, ook investeren in fietsen en openbaar vervoer. Mensen die met de auto moeten, krijgen dan meer ruimte voor hun reis.

De heer **Boer** (VVD) is het eens met die multimodale inzet van de bereikbaarheid. Maar in het staatje staan bij autoprojecten bijna alleen 'neetjes'. Het is niet alleen zeggen, maar het moet ook gedaan worden. Daarom kwam er deze brief van 023 Bereikbaar. Hij is blij dat de wethouder weer aan tafel gaat met deze mensen. Maar waarom liet zij de brief in kwestie ambtelijk afdoen? Als het belangrijk is, waarom liet zij die brief dan niet eerst langs haar gaan? Dan waren deze misverstanden voorkomen.

Wethouder **Sikkema** antwoordt dat de laatste brief, die ambtelijk getekend werd, langs het college is gegaan.
Zij is het eens met mevrouw Van Loenen en de heer Dreijer dat de mensen van de Oudeweg serieus genomen moeten worden. Vooral op het punt van luchtvervuiling moet er nog met hen overlegd worden. Misschien moet het op een goedkopere manier, maar het is wenselijk om daar metingen te gaan verrichten. Deze mensen bieden zich aan om mee te werken, en dat moet omarmd worden.

Derde termijn
De heer **De Groot** (D66) merkt op dat zijn fractie dynamisch verkeersmanagement ziet als een van de belangrijkste mogelijkheden om zonder nieuw asfalt of investeringen de doorstroming te bevorderen. Als investeringen nodig zijn in de infrastructuur, hoort hij dat graag. Daarvoor maakt zijn fractie graag gelden vrij.

Mevrouw **Van Loenen** (PvdA) is blij dat de wethouder het eens is dat initiatief van de bewoners moet lonen en dat er een gesprek moet komen. Zij vraagt of de wethouder voornemens is een bijeenkomst te organiseren met de bewoners die dat willen. Wat gaat er gebeuren?

Wethouder **Sikkema** denkt dat het goed is met de betreffende bewoners om de tafel te gaan zitten. Het is goed als ze weten waar ze aan toe zijn.

De **voorzitter** concludeert dat de motie voor de fracties van D66 en indiener VVD niet als afgedaan wordt beschouwd. Ze blijft als zodanig op de lijst staan.

8. Agenda komende commissievergadering(en)
Mevrouw **Huysse** (GL) verzoekt de brief over de verlenging van de DDO te agenderen. Dit gezien de vragen die er leven rondom de prestaties bij het dagelijks beheer. Akkoord.

9. Rondvraag
Mevrouw **Van Loenen** (PvdA) merkt op dat er afgelopen zaterdag in de Boerhaavewijk veel vuurwerkafval bleek te liggen. Zij vraagt of dat normaal is na 2 weken. En wat is de afspraak met Spaarnelanden daarover?
Haar tweede vraag heeft betrekking op zonnepanelen en -dakpannen. Die zijn momenteel niet mogelijk in een aantal wijken met beschermd stadsgezicht. Dat conflicteert met de opgave om Haarlem klimaatneutraal te maken. Zij vraagt of de wethouder met haar collega in gesprek wil gaan over mogelijkheden om in dat soort wijken klimaatmaatregelen te nemen.

Wethouder **Sikkema** antwoordt dat het gemiddeld 6-8 weken kost om al het vuurwerkafval te verwijderen. Als er grote hopen liggen, wordt daar eerder iets aan gedaan. Op de andere vraag

antwoordt zij dat er in beschermd stadsgezicht wel degelijk zonnepanelen geplaatst mogen worden. Het mag alleen niet zichtbaar zijn vanaf de straat. Zij is bereid daarover in gesprek te gaan met haar collega. Een optie zou kunnen zijn om via een collectief zonnedak toch mee te doen. Niet ondenkbaar is het verder om tot over 10-15 jaar, wanneer nieuwe technieken als de dakpannen beschikbaar zijn, toch zonnepanelen te gedogen.

Mevrouw **Huysse** (GL) heeft zich de afgelopen week verdiept in de essentaksterfte. Vaststelling van een nieuw groeiplaatsbeleid zou consequenties kunnen hebben voor het terugplaatsen van de essen. In het stuk hierover wordt gerept van een bedrag van 3½ miljoen euro. Het zou kunnen zijn dat er meer geld nodig is. Klopt dat? En wordt het budget zo nodig aangepast?

Wethouder **Sikkema** weet niet uit haar hoofd of rekening is gehouden met nieuwe, of de huidige groeiplaatsen. Als het de huidige groeiplaatsen zijn, kan gekozen worden voor een groter budget, of anders minder bomen plaatsen.

Mevrouw **Van Zetten** (HvH) had vorige keer een vraag gesteld over de toestand van de Dreef. Tot haar verbazing hoorde zij toen dat daarvoor één persoon verantwoordelijk was geweest. Zij vraagt of daarover nog een brief verwacht mag worden. Zij begreep dat er 3 potjes met 3 verschillende kleuren zijn afgeleverd bij de heer Haverkorn, en dat die mocht kiezen welke kleur het werd. Zij snapt niet hoe dat zo kan voor een beeldbepalend deel van de stad.

Wethouder **Sikkema** antwoordt dat de heer Haverkorn een expert is en een stichting vertegenwoordigt. Met hem maar ook andere mensen is in de uitvoering samengewerkt. Er is naar een aantal bewoners een brief uitgegaan over het huidige pad. Zij zal die brief morgen ter informatie ter beschikking stellen.

De heer **Amand** (Trots Haarlem) merkt op dat de Waarderhaven veel geld heeft gekost en nog meer gaat kosten. De kademuur spoelt weg. De afvoerleidingen van de woonboten zijn verkeerd geplaatst. Er is hierover contact gezocht met de gemeente, maar niemand reageert. Hij heeft zelf gezien dat er gaten zijn van 50 cm diep. Gaat de wethouder hier iets aan doen?

Wethouder **Sikkema** zegt toe dat er iemand naar zal komen kijken.

10. Agenda komende commissievergadering(en)

Op verzoek van Groen Links graag agenderen de Brief van wethouder Sikkema d.d. 8 januari 2018 inzake Verlengen onderhoudscontracten dagelijks beheer.

11. Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering om 19.50 uur.